

ARTPLANT PLUS

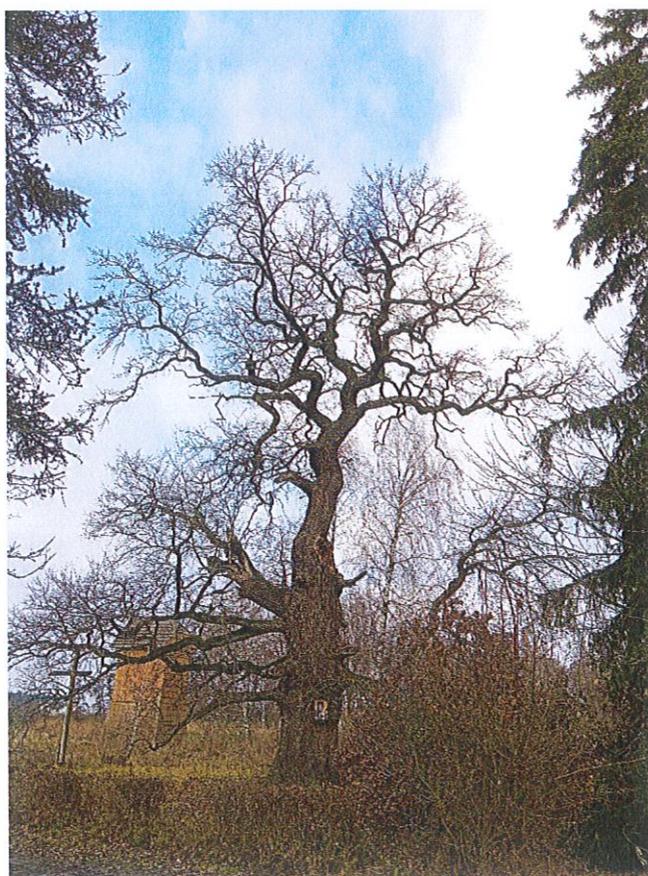
Michał Grześkowiak

Tel: 607 732 918

Ul. Sławie 5A, 61-312 Poznań

NIP: 779-197-95-37

**Opinia dendrologiczna dotycząca
pomników przyrody,
dębu szypułkowego rosnącego na terenie Gminy
Kórnik, obręb Błażejewko dz. nr 362/20 oraz
lipy drobnolistnej rosnącej na terenie Gminy Kórnik,
obrub Błażejewko dz. nr 362/35**

POZNAŃ
Grudzień 2025 r.

Opinia dendrologiczna dotycząca pomników przyrody –
dębu szypułkowego rosnącego na terenie Gminy Kórnik, obręb Błazejewko dz. nr 362/20 oraz
lipy drobnolistnej rosnącej na terenie Gminy Kórnik, obręb Błazejewko dz. nr 362/35

Zamawiający: Urząd Miasta i Gminy Kórnik - Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa
Plac Niepodległości 42; 62-035 Kórnik

Wykonawca: ARTPLANT PLUS Michał Grześkowiak
Ul. Spławie 5A, 61-312 Poznań
NIP: 779-197-95-37
Tel: 607 732 918

Spis Treści:

1. Przedmiot zlecenia.....	str.2
2. Metodyka oceny drzewostanu.....	str.2
3. Podsumowanie - dąb szypułkowy, <i>Qercus robur</i>	str.3
3.1 Pomiary drzewa.....	str.3
3.2 Opis stanu fitosanitarnego.....	str.4
3.3 Zalecenia dotyczące zabiegów pielęgnacyjnych.....	str.7
3.4 Dokumentacja fotograficzna.....	str.9
4. Podsumowanie lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	str.11
4.1 Pomiary drzewa.....	str.11
4.2 Opis stanu fitosanitarnego.....	str.11
4.3 Zalecenia dotyczące zabiegów pielęgnacyjnych.....	str.11
4.4 Dokumentacja fotograficzna.....	str.12
5. Wytyczne dotyczące wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych drzew.....	str.14

Elementami wizualnej oceny stanu drzewa są:

- określenie gatunku drzewa (nazwa polska i łacińska),
- pomiar cech dendrometrycznych,
- ocena stanu korzeni (ocena uszkodzeń i prawidłowego wykształcenia nabiegów korzeniowych, identyfikacja objawów patologicznych – grzyby oraz innych objawów – zmiany fizjologiczne w zakresie zaopatrywania drzewa w niezbędne substancje),
- ocena stanu pnia - identyfikacja widocznych uszkodzeń i ich wpływu na zmianę właściwości biomechanicznych oraz na zwiększenie ryzyka upadku, identyfikacja widocznych wad budowy i ich wpływ na zmianę właściwości biomechanicznych, identyfikacja niewidocznych uszkodzeń, takich jak wypróchnienie kominowe, śród pniowe, przy użyciu podstawowego instrumentu rezonansowego – młotek drewniany lub gumowy,
- ocena stanu korony (identyfikacja widocznych uszkodzeń i ich wpływ na zwiększenie ryzyka upadku konarów gałęzi lub całych partii korony, identyfikacja widocznych wad i ich wpływ na zwiększenie ryzyka upadku konarów gałęzi lub całych partii korony).

Metoda ta jest powszechnie używana do badań fitostatycznych w środowisku miejskim w UE i na świecie. Od 1993 r. jest prawnie uznawaną metodą w wielu krajach UE, wykorzystywaną do oceny zagrożenia, jakie związane jest ze stanem danego drzewa oraz do definiowania działań niezbędnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa. Podczas wykonywania oględzin drzew, odstąpiono od badań instrumentalnych (tomografia komputerowa) z uwagi na brak przesłanek wskazujących na taką potrzebę.

3. Podsumowanie - dąb szypułkowy, *Qercus robur*

3.1 Pomiary drzewa

współrzędne geograficzne (PL-2000/6):

N:5785818.0 E:6439061.2

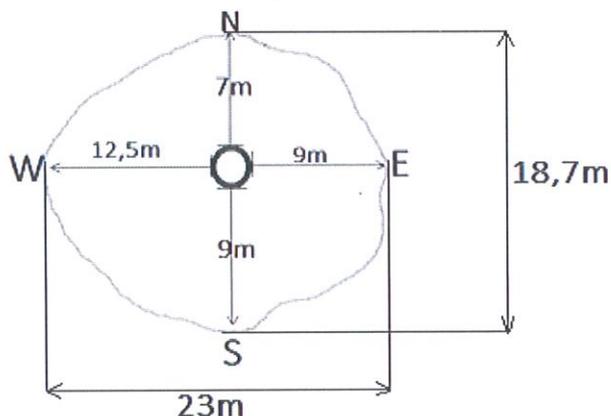
-obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm wynosi **682 cm**

-obwód pnia mierzony na wysokości 5 cm (odziomek drzewa) wynosi **974 cm**

-wysokość drzewa wynosi **24 m**

-średnica pnia(kłody) na wysokości 130 cm w orientacji północ-południe wynosi **2,7 m**, a w orientacji wschód-zachód wynosi **2 m**

-średnica rzutu korony:

Wiek drzewa można oszacować na około **400- 450 lat** na podstawie danych tabelarycznych. Biorąc pod uwagę niedoskonałość metod tabelarycznych przy oszacowaniu wieku należy brać również takie czynniki jak warunki siedliskowe, otoczenie wokół drzewa, zwarcie w jakim rośnie, stan fitosanitarny drzewa.

Należy pamiętać, że określenie wieku jest tylko szacunkiem, a nie wynikiem szczegółowych badań. Z uwagi na inwazyjność metod określenia wieku za pomocą rezystografu lub świdra Presslera zrezygnowano z tego .

3.2 Opis stanu fitosanitarnego

Drzewo pomimo wieku jest wyjątkowo witalne dzięki warunkom siedliskowym (w bezpośrednim sąsiedztwie drzewa znajduje się staw zapewniający stabilny poziom wód gruntowych). Korona rozwija się równomiernie w całym zakresie dając coroczne przyrosty młodych pędów. Występuje drobny susz do 10 % oraz kilka obumarłych grubszych konarów. Brak śladów grzybów pasożytniczych oraz żerowania owadów. Korona drzewa jest nisko osadzona, pokrój drzewa regularny, częściowo zdeformowany od strony wschodniej na skutek oberwania się bardzo grubego konaru szkieletowego o obwodzie u nasady 300 cm (oberwanie nastąpiło w 2025 roku) oraz wcześniej wyłamanych grubych konarów.

Oberwany konar

Miejsce po konarze

Od strony zachodniej miejsce po wyłamanym konarze – regeneracja wtórna konaru w postaci nowych grubych gałęzi.

Od strony zachodniej zablźniające się częściowo miejsce po grubym konarze, poniżej średniej wielkości ubytek kieszeniowy

Podczas oględzin terenowych nie stwierdzono w koronie drzewa gniazd ptasich.

3.3 Zalecenia dotyczące zabiegów pielęgnacyjnych

Pomimo dobrego stanu zdrowotnego drzewa należy wykonać zabiegi pielęgnacyjne w postaci cięć sanitarnych, cięć odciążających poszczególnych konarów oraz założenie wiązania zabezpieczające konar szkieletowy przed wyłamaniem.

Należy usunąć obumarłe gałęzie oraz konary, głównie w części północno – zachodniej.

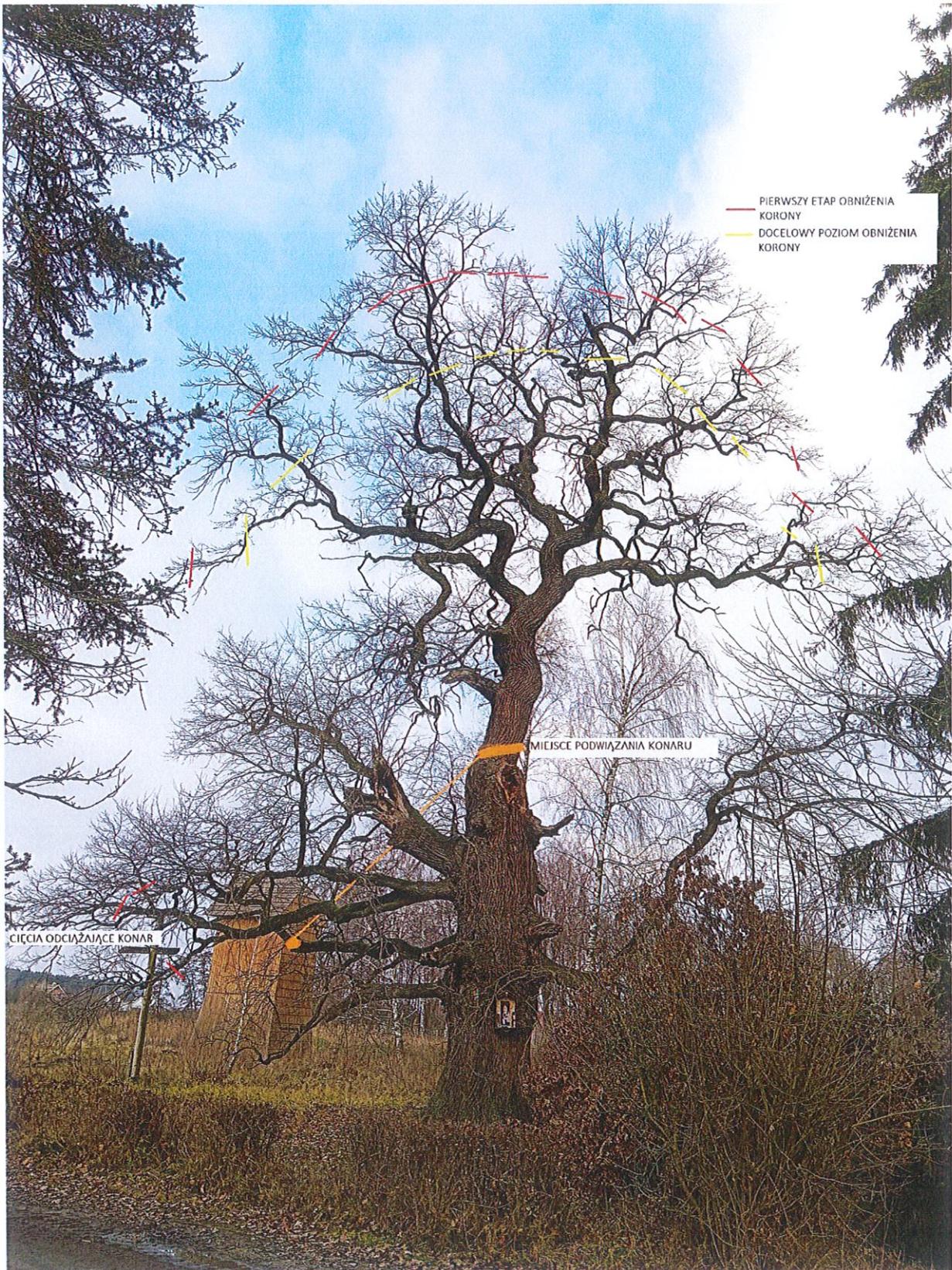
Z uwagi na wyłamany w 2025 roku konar szkieletowy zaleca się stopniowe wycofanie korony ze względu na niebezpieczeństwo wyłamania się górnej części korony na skutek porywistych wiatrów szczególnie z kierunku zachodniego i południowo-zachodniego. Wycofanie korony poprzez stopniowe obniżenie należy podzielić na co najmniej trzy etapy. Pierwsze cięcie wykonać niezwłocznie najlepiej w okresie zimowym 2025/2026 roku. Następne cięcia obniżające wykonywać w odstępach 3 - 4 letnich. Pierwsze obniżenie wykonać wg. poniższego schematu o około 3-4 m wysokości. Kolejne obniżenie uzależnić od stopnia regeneracji korony, po wykonaniu cięć pierwszego etapu.

Konar rosnący od strony zachodniej (wyrastający na wysokości 4m), zawieszony częściowo nad pobliskim krzyżem, zabezpieczyć przed wyłamaniem poprzez wykonanie wiązania do pnia głównego (wg. poniższego schematu). Do wykonania wiązania zastosować specjalistyczne materiały bezinwazyjne o właściwościach amortyzujących pozwalających na odtworzenie naturalnych ruchów konaru i zarazem zabezpieczających przed wyłamaniem (wiązania typu Cobra, Boa, Gefa lub o tożsamy właściwościach) o wytrzymałości 4t.

Konar rosnący po stronie południowej (wyrastający na wysokości 5 m) odciążyć poprzez wykonanie cięć (wg. poniższego schematu).

Wokół drzewa należy wygrodzić strefę bezpieczeństwa o średnicy 11 m licząc od pnia, lub ustawić tabliczki przestrzegające przed wchodzeniem pod koronę drzewa .

Wyłamany konar leżący na ziemi koło drzewa, oczyścić z drobnych gałęzi pozostawiając jego szkielet do naturalnego rozkładu, jako siedlisko dla owadów, grzybów saprofitycznych oraz mikroorganizmów.

Schemat przedstawiający sposób wykonania obniżenia korony w I etapie oraz docelowy poziom obniżenia, miejsce montażu wiązania, cięcia odciążające konar od strony południowej

3.4 Dokumentacja fotograficzna

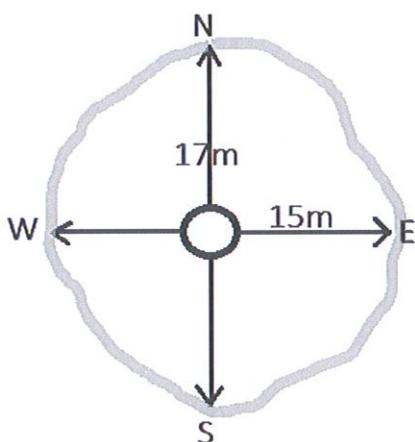

4. Podsumowanie lipa drobnolistna *Tilia cordata*

4.1 Pomiary drzewa

- współrzędne geograficzne (PL-2000/6):
N:5785844.2 E:6439247.3
- obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm wynosi **406 cm**
- obwód pnia mierzony na wysokości 5 cm (odziomek drzewa) wynosi **433 cm**
- wysokość drzewa wynosi **14 m**
- średnica rzutu korony:

Wiek drzewa można oszacować na około 270 -300 lat na podstawie danych tabelarycznych. Biorąc po uwagę niedoskonałość metod tabelarycznych przy oszacowaniu wieku należy brać również takie czynniki jak warunki siedliskowe, otoczenie wokół drzewa, zwarcie w jakim rośnie, stan fitosanitarny drzewa.

Należy pamiętać, że określenie wieku jest tylko szacunkiem, a nie wynikiem szczegółowych badań. Z uwagi na inwazyjność metody określenia wieku za pomocą rezystografu lub świdra Presslera zrezygnowano z tego .

4.2 Opis stanu fitosanitarnego

Drzewo vitalne, porażone w stopniu średnim przez jemiolę pospolitą (*Viscum album*), susz gałęziowy około 5%, brak suszu grubego w postaci grubych obumarłych konarów. Brak widocznych owocników grzybów pasożytniczych oraz śladów żerowania owadów. Rosnące w niewielkiej odległości od brzegu jeziora, warunki siedliskowe dobre, stabilny poziom wód gruntowych. Korona regularna, nisko osadzona, rozwidlająca się na wysokości 2,5 m tworzona z trzech głównych konarów szkieletowych, rozwidlenia konarów „U” – kształtne. Od strony zachodniej ślady skracania konarów – zregenerowane wtórnie. Na pniu od odziomka do rozwidlenia korony liczne odrosty z pnia.

4.3 Zalecenia dotyczące zabiegów pielęgnacyjnych

Należy wykonać zabiegi pielęgnacyjne polegające na usunięciu jemioli, drobnego suszu gałęziowego oraz od strony południowej cięcia odciążające konarów szkieletowych w celu poprawy statyki konarów. Jemiolę w przypadku silnie porażonych gałęzi o średnicy do 5 cm, należy usunąć w całości wraz z gałęziami. W przypadku porażonych grubych konarów jemiolę należy wycinać nie uszkadzając kory i drewna drzewa. Należy również wyciąć odrosty z pnia do wysokości 2,5m oraz przyciąć zwieszające się gałęzie spod korony do wysokości 3-3,5 m (drzewo rośnie na terenie obecnie nie użytkowanego amfiteatru muzycznego)

4.4 Dokumentacja fotograficzna

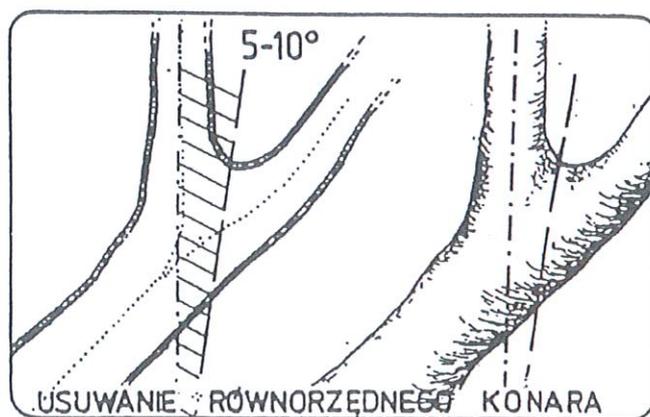
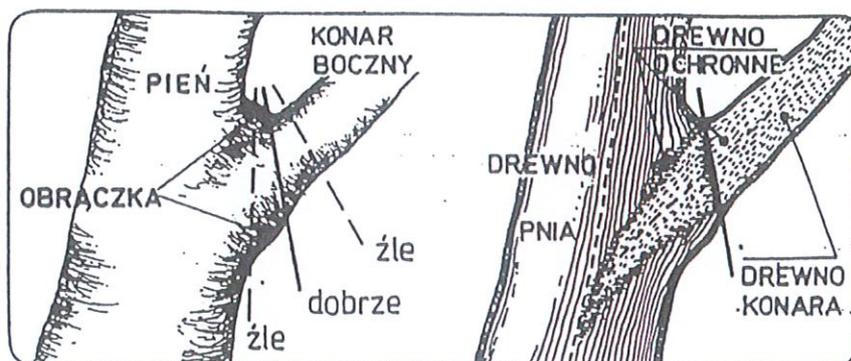
5. Wytyczne dotyczące wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych drzew:

W ramach realizacji zadania przewidywane są następujące rodzaje cięć:

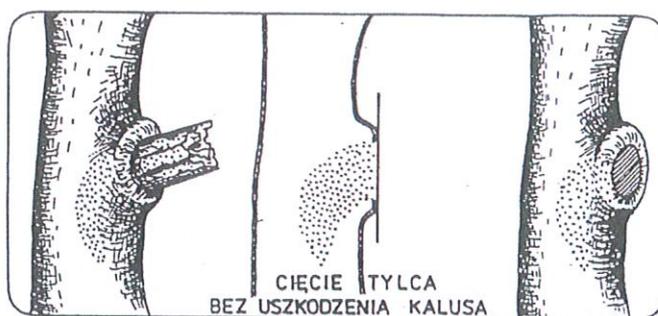
- cięcia sanitarne, zapobiegające rozprzestrzenianiu czynnika chorobotwórczego, poprzez usuwanie gałęzi porażonych przez chorobę, połamanych lub martwych (jemioła musi być wycięta bez usuwania grubych konarów)
- cięcia korygujące oraz odciążające mające za zadanie poprawienie niewłaściwej konstrukcji drzewa, takich jak zaburzenie statyki drzewa przez pochylenie pnia, jednostronną lub asymetryczną koronę, ubytki w rozwidlających się konarach.
- cięcia techniczne drzew dla zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników terenu oraz elementów infrastruktury technicznej.

W czasie prowadzenia prac:

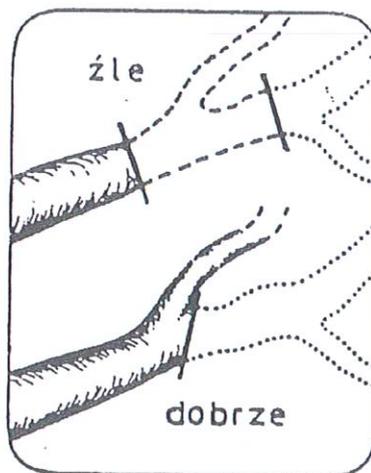
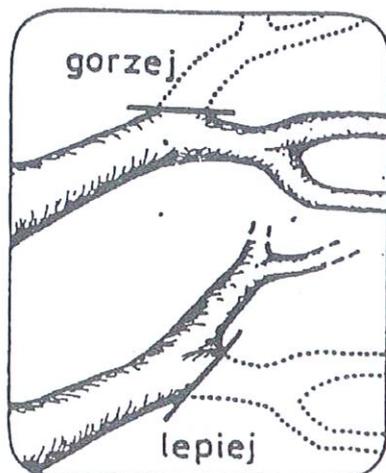
- 1) należy dążyć do pozostawienia na drzewach ran o jak najmniejszej średnicy;
- 2) cięcia wszystkich konarów i gałęzi należy wykonać na tzw. obrączkę tzn. pozostawienie nasady gałęzi nienaruszonej. Podobnie przy gałęziach suchych lub starych tycach nie należy naruszać nabiegów kalusowych istniejących z reguły u ich nasady. Jest to uwarunkowane tworzeniem się warstwy drewna ochronnego. Konsekwencją prawidłowego cięcia jest zamknięty pierścień tkanki przyrannej (kalusa).

3) Cięcia należy
znajduję się
do
produkowała
zabliźnienia rany, tzw. gałąź zabliźniająca.

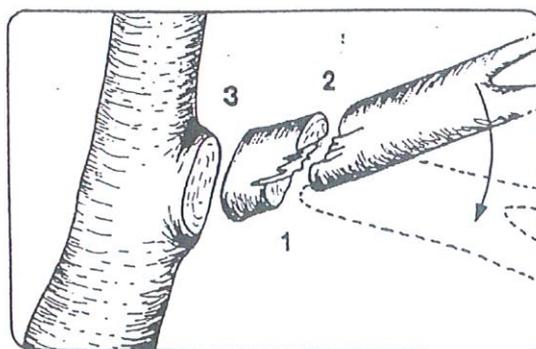
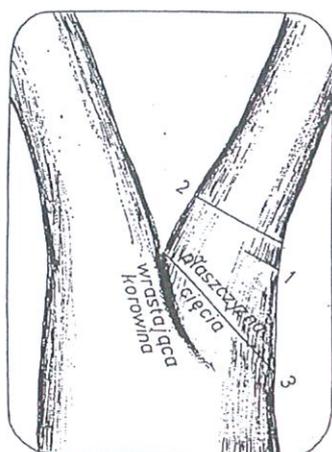

dokonywać tam, gdzie
żywa gałąź przewidziana
pozostawienia, by
asymilaty potrzebne do

4) Usuwanie grubszych gałęzi, tj. o średnicy powyżej 4 cm polega na wykonaniu trzech cięć, dzięki którym unikamy uszkodzeń nasad gałęzi oraz drzewa pni (tzw. obrywów):

- cięcie podcinające wykonanie od dołu gałęzi do $\frac{1}{3}$ grubości gałęzi. Cięcie takie wykonuje się w odległości około 10-15cm od nasady ciętej gałęzi;
- cięcie docinające, wykonane kilka centymetrów powyżej miejsca cięcia podcinającego. W wyniku tego cięcia gałąź odpada;
- cięcie usuwające tylec. Wykonując to cięcie pozostawiamy nieskaleczoną nasadę gałęzi (cięcie na obrączkę)

5) Większe gałęzie należy usuwać odcinkami. Ciężkie części usuwanych gałęzi należy spuszczać na linach. Unika się w ten sposób niedopuszczalnego ranienia drzew i obtamywania gałęzi.

6) Podczas wykonywania prac na drzewach należy wykluczyć jakiegokolwiek zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, samochodów, urządzeń oraz samych drzew przez swobodnie zrzucone gałęzie. Należy w takim wypadku zastosować technikę cięcia sekcyjnego i spuszczenia kontrolowanego gałęzi za pomocą lin.

7) **Niedopuszczalne są:** cięcia pozostawiające odarcia, wylamania, progi, zawiasy, skałeczenia kalusa, cięcia naruszające tkankę pnia lub gałęzi, do której przycinana jest jej część oraz cięcia z pozostawieniem tylca (czopu) wyrastającego ponad obrączkę. Niedopuszczalne są cięcia wykonywana przy pomocy siekier, tasaków, maczet i tym podobnych narzędzi.

8) Dopuszcza się cięcie w więcej niż jednej płaszczyźnie w przypadku usuwania gałęzi martwej, na której nieregularnie narastający kalus uniemożliwia wykonanie zabiegu jednym cięciem.

9) Piły i sekatory używane do cięcia muszą być ostre, aby nie powodowały szarpania i uszkodzeń zdrowych tkanek konarów. W celu usunięcia zagrożenia ewentualnego rozprzestrzeniania się chorób wśród drzew, narzędzia należy dezynfekować po przycinie każdego drzewa.

Wszelkie prace powinny być wykonywane przez specjalistyczną firmę posiadającą duże doświadczenie oraz uprawnienia zgodnie z ustawą:

-Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 Nr 92, poz. 880);

-Ustawą z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2017,poz.1074).

Prace należy wykonywać pod nadzorem Inspektora Nadzoru Terenów Zieleni

Wykonał i opracował: mgr inż. Michał Grześkowiak

